

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Vtrum in Deo idem sit essentia & esse. artic. 4. disput. 1.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](#)

divina res est singularis communis tribus personis. A ratione essentiali non est existere, esse necessarium productum ab alio, ut sunt caro et anima, quae existentiam habent.

Secundo probatur eadem conclusio, quoniam cum existentia sit actualitas cuiusque rei, per quam scilicet formaliter actu existit, utique in qualcumque re existentia distinguuntur aliquando modo ex natura rei ab essentia comparatur ad talen essentiam tamquam actus ad potentiam; sed in Deo nihil est, quod talis potentia rationem habeat; cum ipse sit primus actus, arque adeo purus, alioquin quod denudaret a potentia illi permixta, esset actu prior; ergo in Deo existentia nullo modo ex natura rei ab essentia distinguitur.

Tertiam rationem, si placet, apud Diuum Thomam legitur.

Secundo loco in hunc modum argumentatur Diuum Thomas. De Deo possumus scire an sit; non possumus autem scire quid sit; ergo non est id esse Dei, & quod quid est eius, siue quidditas vel natura.

Ad hoc argumentum accommodatus forte respondebimus, quod de Deo scire possumus quod sit in communione: non vero penetrando peculiarem

modum esse diuini. Concessa ergo maiori & minori iuxta primum distinctionis membrorum, neganda est consequentia. Iuxta secundum vero membrum neganda est maior: in quo veram eam esse oportebat, ut ex ea & minori colligeretur recte conclusio.

*Secundum
D. Thoma
argumentum.*

Responso.

Conclusio.

*Existencia
essentia in
Deo idem.*

ONCLUSIO est. In Deo idem sunt essentia & esse existentia. Hac est de fide, definita cap. Firmiter, de summa Trinitate & fide Catholica, ubi statutum est, *Deum similem esse omnino*. Quare compositione, aut quasi compositione ex existentia & essentia nullo modo est in eo admittenda. Probatur etiam ex illo Exodi 3, vbi percontant Moysi, si dixerint, *Quod est nomen eius? quid dicam eis?* Respondit Dominus, *Ego sum, qui sum. Sic dices filius Israel, Qui es, misit me ad vos.* Cum autem nomina imponantur ad significandas essentias rerum, si Deus illud esse suum peculiare nomen restatur, manifeste docet, suum esse existentia, esse suam essentiam: id quod notauit Diuus Thomas 1. contra gentes cap. 22.

Ratione etiam naturali probatur primò. Quoniam, quicquid est in aliqua re, & nec est ipsam rei essentia, nec quippiam intrinsecum essentiae, utique vel ab essentia fluit, ut vis ridendi de essentia hominis, vel ab aliquo externo agente est effectum: sed esse existentia diuinum, neque est effectum ab externo efficiente: alia Deus non est prima causa, cuius oppositum articulat, quæ praecedenti demonstratum est: neque potest fluere ab essentia diuina quoniam ut aliquid ab alio fluat, necessarium est, ut id, à quo fluit, præexistat: quare cum unumquodque formaliter existat per suam existentiam, certè si existentia alicuius fluere ab ipsius essentia, talis essentia existet, antequam existet, quod implicat contradictionem: ite ergo in Deo idem omnino sint essentia atque existentia diuina.

*Existentiam
de nullius rei
essentia fluere
potest, tan-
quam illius
passione de-
monstratur.*

Hac ratione aperie demonstratur, nullius rei existentiam fluere posse ab essentia tamquam aliquam proprietatem, quæ necessariò essentia competit, sed omnem rem, vel per suam existentiam formaliter existere, ita ut de intima ratione rei, cuius est talis essentia, si existere, vel existentia non sit de ratione essentia, non fluere ab essentia, sed esse ab aliquo externo efficiente collatum essentia ipsius rei. Quare cum causa prima libere agat: sit, ut nullum ens creatum cum ea comparatum necessariò existat, sed contingens sit esse & non esse. Postquam vero entia à prima causa libere producta sunt, multa eorum ad solas causas naturales relata necessaria sunt, illa scilicet, que causas naturales non habet, à quibus corruptantur: qualia sunt eccl. anima rationalis, angeli, & similia: quæ proinde postquam semel in rerum natura sunt, necessaria dicuntur, non solum necessaria naturalia, sed etiam simpliciter, si ad causas naturales dumtaxat attendamus. Ex eadem ratione habes, primam causam non solum habere esse ex se, sed etiam esse essentialiter suum esse existentia: atque ob eam causam, à sua essentia habere ita necessariò esse, ut neque poruerit, neque possit non esse. Habet etiam omne ens, de cuius intima

DISPUTATIO II.

*Verum in rebus creatis existentia ab essen-
tia distinguitur.*

DIVANDUS in 1. distin. 8. quæst. 2. Gabriel in 3. dist. 6. q. 2. Aurelius apud Capreolum in 1. d. 8. q. 1. & in multis alijs, quos ibidem refert Capreolum, in hac sunt sententia, ut dicant, existentiam ex natura rei non distinguiri in rebus creatis ab essentia rei, quæ existere dicitur. Affirmant namque existentiam aliquam existere, non esse aliud, quam eam esse actu talen essentiam: ut natura humana existere, non esse aliud; quam actu esse, haberere rationem natura humana, & non potentia tantum: hoc vero dicunt non esse aliud ab ipsa ratione, seu essentia natura humana in actu essentiae: quod amplius in hunc modum explicant. Cum enim natura humana interdum sit potentia, & interdum actu, natura humana in potentia non est existentia, sicut neque est actu essentia natura humana, natura vero humana in actu, est existentia natura humana: cōd quod existentia natura humana non sit aliud ab essentia in actu essentiae. Itaque sicut in Deo dicimus essentiam diuinam esse formaliter existentiam diuinam, ita hi admittunt in rebus creatis essentiam esse formaliter suam existentiam: attamen cum essentia diuina semper sit actu, & numquam potentia, quod non conuenit rebus creatis, essentia diuina semper & necessariò existit, quod rebus creatis denegatum est.

Suaderet vero potest haec sententia primò, quia ens & esse sunt idem formaliter: ergo essentia & existentia erunt etiam idem formaliter. Pater consequentia, quia quando concreta sunt idem formaliter abstracta etiam sunt idem formaliter: antecedens vero probatur, tum quia esse & ens solum differunt ut infinitum & participium, inter qua tantum est differentia in modo significandi grammaticalium etiam quia ab esse dicitur ens; unde ens explicatur esse id, quod est.

Secundò,